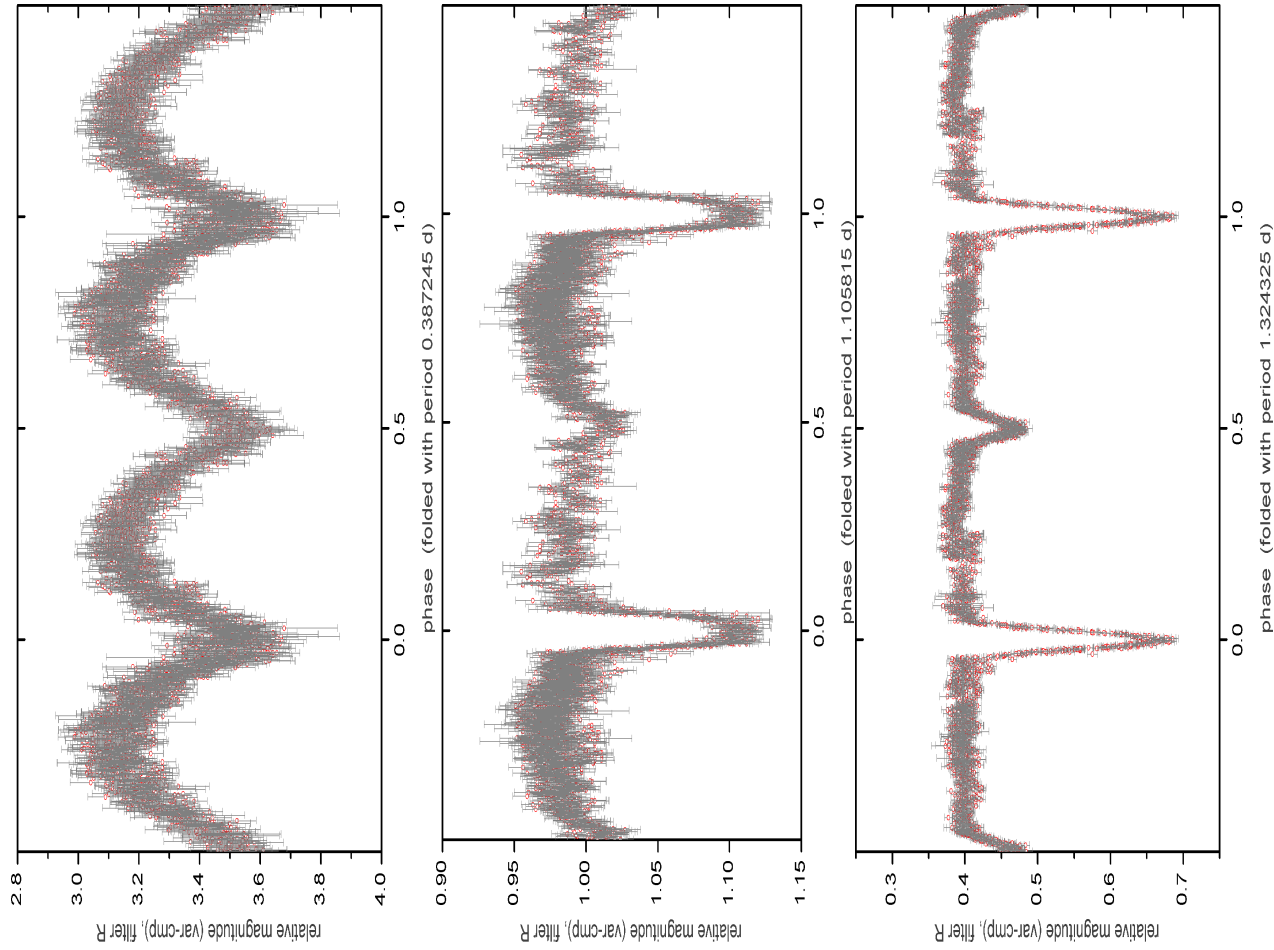

POVĚTRONĚ

Královéhradecký astronomický časopis

číslo 1/2009
ročník 17

Obr. 25 — Fázové křivky proměnných hvězd HKV5, HKV6 a HKV7 Lac.

SLOVO ÚVODEM. Po dlouhých pěti měsících vyšel nový Povětroň a hned u významné příležitosti: naše Astronomická společnost slaví 80. let od svého založení. Přesněji řečeno se oslavy budou konat na hvězdárně v sobotu 18. 4. od 17 h, a to formou vernisáže výstavy astronomických fotografií, na kterou čtenáře zveme.

Bohužel nám na stejný víkend vyšla i dvoudenní akce věnovaná slunečním hodinám — viz krátkou anonci v článku Miloše Noska. Zájemci o gnómoniku však v tomto čísle Povětroň najdou i další, dlouhé články od Vratislava Zíky a Jaromíra Čiesly.

Z oboru mezíplanetární hmoty přinášíme dokončení článku o pozorování komet, novinku o jednom pozoruhodném meteoritu a planetární soustavě ϵ Eridani. Nakonec je zařazena zpráva o volbě výboru a o pozorování Dalekohledem Jana Šindela v loňském roce. Mimochoodem se podařilo Martinovi Lehkému opět objevit několik nových proměnných hvězd.

Miroslav Brož

Obsah

Martin Cholasta: 80. let Astronomické společnosti v Hradci Králové	4
Karel Bejček: <i>Rej Ebicyklu 2008 v Hradci Králové</i>	6
Vratislav Zíka: <i>Co nám pověděl gnómon</i>	9
Jaromír Čiesla: <i>Válcové sluneční hodiny</i>	17
Miloš Nosek: <i>Jarní akce pracovní skupiny Sluneční hodiny</i>	19
Petr Horálek: <i>10 let astronomie, 8 let s kometami, 5 let v ICQ (2)</i>	20
Martin Lehký: <i>První meteorit planetky 2008 TC3</i>	28
Martin Lehký: <i>Prachové pásy u hvězdy epsilon Eridani</i>	30
Martin Lehký: <i>Zpráva o činnosti JST za rok 2008</i>	32
Martin Cholasta: <i>Nový výbor ASHK</i>	33
<i>Program Hvězdárny a planetária v Hradci Králové</i>	33
Martin Lehký: <i>Tři nové proměnné hvězdy objevené v okolí OP Lac</i>	34

Povětroň 1/2009; Hradec Králové, 2009.

Vydala: **Astronomická společnost v Hradci Králové** (18. 4. 2009 na 218. setkání ASHK) ve spolupráci s **Hvězdárnou a planetáriem v Hradci Králové**

vydání 1., 36 stran, náklad 100 ks; dvouměsíčník, MK ČR E 13366, ISSN 1213-659X

Redakce: Miroslav Brož, Martin Cholasta, Josef Kujal, Martin Lehký a Miroslav Ouhrabka

Předplatné tištěné verze: využívá redakce, cena 35,- Kč za číslo (včetně poštovného)

Adresa: ASHK, Národních mučedníků 256, Hradec Králové 8, 500 08; IČO: 64810828

e-mail: (ashk@ashk.cz), web: (<http://www.ashk.cz>)

minimum má hloubku 0,13 mag a sekundární minimum pouhých 0,04 mag. Jedná se o zákrytovou proměnnou hvězdu typu EA, je první svého druhu objevená pomocí JST na královéhradecké hvězdárně. Analýzou dat byla určena efemerida:

$$\text{Min. I} = \text{HJD} (2454387,58563 \pm 0,00045) + 1,105815 \pm 0,000090) E.$$

HKV7 Lac = Cze V139 = VSX J223421.4+553013 = USNO-B1.0 1455-0409-575 ($\alpha = 22 \text{ h } 34 \text{ min } 21,44 \text{ s}$, $\delta = +55^\circ 30' 13,8''$, $R = 13,52$ až $13,78$ mag). Bylo získáno 5 okamžiků minim, přičemž primární má hloubku 0,26 mag a sekundární jen 0,08 mag; jde o zákrytovou proměnnou hvězdu typu EA. Efemerida je:

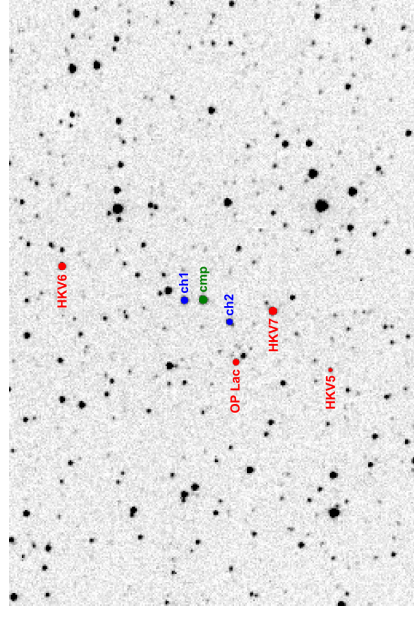
$$\text{Min. I} = \text{HJD} (2454373,28108 \pm 0,00035) + (1,324325 \pm 0,000150) E.$$

Všechny CCD snímky byly zpracovány pomocí programu C-Munipack [3], okamžiky minim byly určeny metodou Kwee a Van Woerden implementované do programu Ave [1] a periodu se podařilo zjistit prostřednictvím PerSea [2]. Za využití dalekohledu, CCD kamery a zázemí patří poděkování hvězdárně a planetáriu v Hradci Králové a Astronomické společnosti v Hradci Králové. Velké díky patří také Ondřeji Pejchovi za vydatnou pomoc při přípravě publikace objevů v Open European Journal on Variable Stars.

[1] BARBERA, R. AVE: *Analisis de Variabilidad Estelar* [online]. [cit. 2007-08-04]. (<http://www.astrogea.org/soft/ave/aveint.htm>).

[2] MACIEJEWSKI, G. *PerSea 2.01* [online]. [cit. 2007-08-04]. (<http://sun.astr1.uni.torun.pl/~gm/down.html>).

[3] MOTIL, D. *C-Munipack* [online]. [cit. 2009-01-28]. (<http://c-munipack.sourceforge.net/>).

Obr. 24 — Okolice OP Lac, s hvězdami HKV5, HKV6, HKV7 Lac (sever nahoře a východ vlevo, velikost pole $13' \times 9'$).